

Dette forekom det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds latterligt; vi finde undertiden hinanden latterlige i vore Udtalelser. Naar vi skulle kjøbe Søerne, medens vi dog skulle tilbagegive Vandkraften af disse Søer, og naar vi ilmed skulle give 100,000 Rd. for at blive frie for Forpligtelsen overfor Fabrikken, saa finder jeg dette for meget. Jeg mener, at, skulle vi kjøbe Søerne i Teglstрупs Hegn og maastee ogsaa Gurie Sø, skulle vi ogsaa gjøre Fordring paa at beholde Vandkraften. Naar derimod Fabrikken gjør Fordring paa at beholde denne Vandkraft for muligt der ved at drive en Fabriksvirksomhed, som den kan staae sig bedre ved, saa kunne vi ogsaa forlange, at Staten tilligemed Søerne faae Vandkraften, som Staten da atter kan overdrage til Fabrikken for 50 til 60,000 Rd. Hvis der forelaa Forslag herom, vilde jeg tilraade Thinget at gaae ind herpaa, ligesom jeg ogsaa kunde tilraade Thinget at gaae ind paa en Plan som den, man havde tænkt sig i Finantsudvalget, og som gik ud paa at indrømme Fabrikken 50,000 Rd. + Vandkraften. Derimod troer jeg, at vi gjøre en yderlig slet Forretning ved nu at følge den høitærede Finantsminister. Ganske vist skulle vi paa ingen Maade stille strenge eller ugentile Betingelser — jeg fordrer, at Staten skal være gentil — men vi bør ganske vist heller ikke indtage en saa barnagtig Stilling, at vi blive ved at bestille hos en Contrahent, der ikke opfylder sin Contract. Vi bør forlange et Bederlag for Vandkraften, saa troer jeg, vi gjøre en forstandig Forretning. Det ærede Medlem kan lee; men jeg troer, at Besidderen af Hellebæk vilde kunne lee ligesaa meget ad os, som det ærede Medlem leer ad mig, hvis vi gik ind paa det Forslag, som foreligger, og som jeg beklager, den høitærede Finantsminister sætter saa megen Priis paa, men som jeg troer er yderst uforstandigt og yderst uheldigt for Staten.

Finantsministeren: Jeg vil kun gjøre nogle saa Bemærkninger til, hvad det ærede Medlem nu sagde. Naar jeg har talt om, at Regjeringen desavoueredes ved Negtelsen af det omhandlede Samtykke, og, naar det ærede

Medlem dernæst stillede den Begjering, her foreligger, sammen med en almindelig Bevilling, tager han feil; thi han maa erindre, at der foreligger Contracter, foreløbigt afsluttede af Regjeringen med Forbehold af Rigsdagens Sanction. Saaledes er Forholdet, og det er derfor en saa fuldstændig Desavouering af Regjeringens Handling, man vel kan forlange, naar den maa sige overfor sine Contrahenter: Vi kunne ikke staae ved, hvad vi troede at kunne gaae ind paa, fordi man har negtet os de fornødne Midler dertil. — Jeg hørte ikke rigtigt, hvad det ærede Medlem sagde om mine Ytringer angaaende Sø- og Handelsretten, men for at der ikke skal komme nogenjomhelst Misforstaaelse ud af mine Ord, skal jeg sige, at jeg naturligviis ikke tvivler om, at Sø- og Handelsretten dømmer ligesaa retfærdigt og efter de samme Love, som enhver anden Domstol her i Landet; men den dømmer tillige efter andre Retssgrundsætninger, som ikke ligge i den skrevne Lov eller i et bestemt opgivet Retssgrundlag. Den dømmer efter Handelscontume og tager i det Hele mange Hensyn, som den almindelige civile Ret ikke er berettiget til at tage ligeoverfor et Skjodes Udtryk. Deri ligger efter min Formening Forskjellen, men ikke i Domstolens Beskaffenhed. — Endelig maa jeg tilstaae, at jeg endnu ikke er istand til at fatte, hvad det ærede Medlem egentlig mener med denne Vandkraft. Den tilhører Fabrikken, Staten gjør ikke den allerfjerneste Grindring herimod, men maa erkjende, at Fideicommisset ifølge Skjoderne — ikke alene efter de sidste, men ogsaa efter de foregaaende — har en utvivlsom Ret til denne Vandkraft. Vil altsaa det ærede Medlem, at vi skulle give endnu flere Penge ud for at afkjøbe denne Ret og dermed forhindre Fideicommisset fra at bruge Vandkraften paa den ene eller den anden Maade paa Hellebæk? Sagens Stilling er den, at der ikke om denne Ret saaledes som om Privilegiet er noget Tvivls spørgsmål imellem Staten og Fideicommisset; men det eneste ubestemte Punkt ved denne Side af Sagen er, om Fideicommisset tillige har Ret til den Grund, hvorpaa Vandkraften hviler. Det er af Frygt for, at en formeentlig Ret til denne Grund skulde kunne misbruges til at volde